

2/4/44

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΘΟΥΣΑ "ΠΑΛΛΑΣ"

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1944, ΩΡΑ 10.30 Π. Μ.

ΣΥΝΑΥΔΙΑ

ΤΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Θ. ΒΑΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΣΠ. ΔΕΚΚΑΣ

(ΚΟΡΝΟ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΘΕΩΡΕΙΟΝ (κατά θέσιν)	ΔΡ. 75.000
ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	" 75.000
ΠΛΑΤΕΙΑ Β'	" 60.000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ	" 60.000
ΕΞΩΣΤΗΣ	" 50.000

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡ. 10.000

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Κυρά Φροσύνη. Πρελούδιο ΓΕΩΡΓ. ΣΚΛΑΒΟΥ
2. Κοντσέρτο για κόρνο R. STRAUSS
- I. Allegro
- II. Andante
- III. Rondo. Allegro
- Σολίστ ό κ. Σπ. Λέκκας
- (Πρώτη έκτέλεσις)
3. Νίτσα (Μολδαύας) FR. SMETANA
- Συμφωνικό ποίημα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

4. Συμφωνία όρ. 8 εις Φα L. VAN BEETHOVEN
- I. Allegro vivace e con brio (Έργον 93)
- II. Allegretto scherzando
- III. Tempo di Menuetto
- IV. Allegro vivace
-
-

ΓΕΩΡΓ. ΣΚΛΑΒΟΥ

ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ (ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ)

Ἡ «Κυρά Φροσύνη», δράμα σὲ τρεῖς πράξεις τοῦ κ. Γ. Ἀσπρέα, παίχθηκε γιὰ πρώτη φορά ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου στὰς 26 Μαρτίου 1921 ἀπὸ τὸν θίασο τοῦ «Θεάτρου Ὁδείου» καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ ὁ κ. Γ. Σκλάβος ἔχει γράψει σκηνικὴ μουσικὴ ποῦ περιλαμβάνει ἀρκετὰ συμφωνικά κομμάτια, ὅπως τὸ πρελούδιο, τὸ ἰντερμέτζο, ὁ χορὸς κ.λ.π. μέρη ὑποκρούσεως, καθὼς ἐπίσης μιὰ χορωφδία καὶ ἓνα τραγούδι τῆς Κυρά Φροσύνης. Τὸ πρελούδιο βασιζέται σ' ἓνα παθητικὸ θέμα ποῦ παίζουν στὴν ἀρχὴ τὰ βιολοντσέλλα: εἶναι τὸ θέμα τῆς Φροσύνης ποῦ θ' ἀκουσθῇ πολλές φορές κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔργου· ἡ δευτέρη μουσικὴ φράση ποῦ ἀκούεται ἀργότερα καὶ ποῦ φθάνει σ' ἓνα δυνατὸ ζέσπασμα ὅλης τῆς ὀρχήστρας, εἶναι παρμένο ἀπ' τὴ σκηνὴ τῆς καταγίδος, μὲ τὴν ὁποία ἀρχίζει ἡ τρίτη πράξις.

R. STRAUSS

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΚΟΡΝΟ

Γιὸς τοῦ Φράνς Στράους περιφήμου δεξιοτέχνου τοῦ κόρνου καὶ καθηγητοῦ τοῦ ὄργάνου αὐτοῦ στὴ Μουσικὴ Ἀκαδημία τοῦ Μονάχου, αὐτὸν ποῦ ὁ Χάνς φὸν Μπύλου ἀνόμαζε «Γιόαχμ τοῦ κόρνου», ὁ Ριχάρδος Στράους εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ ἔχη γράψει ἓνα κοντσέρτο γιὰ τὸ δύσκολο καὶ ποιητικὸ αὐτὸ ὄργανο. Τὸ Κοντσέρτο τοῦ Στράους, ἔργο νεότητος, γιὰτὶ γράφηκε μεταξὺ 1882 - 1883, ὅταν ὁ συνθέτης ἦταν μόλις δέκα ὀκτὼ ἐτῶν, πρωτοπαίχθηκε στὸ Μόναχο, στὴν ἀρχὴ συνοδείᾳ πιάνου, ἀπ' τὸ μοναδικὸ μαθητὴ τοῦ Στράους πατέρα, Bruno Hoyer, καὶ περιλαμβάνει μερικὰ παράτολμα σημεῖα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἓνα φοβερὸ Μι ὤφ. 2, ποῦ εἶναι ὁ τρόμος καὶ τῶν πειρὸ μεγάλων δεξιοτεχνῶν τοῦ κόρνου.

FR. SMETANA

V L T A V A

Στὰ 1874, ὁ Σμέτανα ἄρχισε νὰ γράφῃ ἓνα τεράστιο συμφωνικὸ ποίημα σὲ ἔξι μέρη, μὲ τὸ γενικὸ τίτλο «Ἡ πατρίδα μου» (Ma Vlast). Τὸ ὠραιότερο καὶ περισσότερο παιζόμενο μέρος τοῦ μεγάλου αὐτοῦ συμφωνικοῦ ποιήματος εἶναι τὸ δεύτερο. Vltava (Μολδαύας), γιὰ τὴ σύνθεσι τοῦ ὁποίου ὁ Σμέτανα ἐπῆρε τὸ ἔξιξ δεδομένο: «Δυὸ πηγὲς ἀναβλύζουν στὴ σκιά τοῦ βοημικοῦ δάσους· ἡ μιὰ ζεστὴ καὶ σπιθηροβόλος, ἡ ἄλλη δροσερὴ καὶ ἡρεμῆ. Τὰ κύματα ποῦ ἤσουςα κυλοῦν μέσ' ἀπ' τοὺς βράχους, ἐνώνονται καὶ λαμπυρίζουν στὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου. Τὸ ρυθμὸ τοῦ δάσους ποῦ κυλᾷ γοργά, γίνεται τὸ ποτάμι Μολδαύας, τὸ ὁποῖον διασχιζόντας τὶς διάφορες περιφέρειες τῆς Βοημίας, μεταβάλλεται σ' ἓνα ὀρητικὸ ποταμὸ· κυλᾷ μέσ' ἀπ' πυκνὰ δάση, στὰ ὁποῖα ἀντηχεῖ τὸ κυνηγετικὸ κόρνιο, κυλᾷ μέσ' ἀπὸ λειβάδια καὶ πλαγιές, ὅπου ἀκούονται οἱ χαρούμενοι ἦχοι ἐνὸς πανηγυριοῦ γάμου, μὲ τραγούδια καὶ

χορούς. Τη νύχτα διασεκέδάζουν ή νεράτιδες του δάσους και τών νερών, με τό φεγάρι και στά νερά που λαμπυρίζουν... Στο ρεύμα του «Γιάινη» παφλάζει ό ποταμός, γίνεται καταρράκτης και άνοιγει τό δρόμο με όρμη και με άφρίζοντα κύματα, μέσ' άπ' τούς βράχους, για να χυθί στην πλατεία κούτη, μέσ' άπ' την όποια προχωρεί με μεγαλόπρεπη γαλήνη προς τη Πράγα...».

L. VAN BEETHOVEN

ΟΓΔΩΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Η «Όγδω Συμφωνία» σέ φά μειζ. του Μπετόβεν, γράφηκε τό 1812, την 15α έποχή με την «Εβδόμη» και παίχθηκε για πρώτη φορά στη Βιέννη, σάς 27 Φεβρουαρίου 1814. Τό κοινό, μαθημένο σέ κάθε νέα συμφωνία του Τιτάνος να βρίσκη πάντοτε κάτι καινούργιο και τοιμηρό, δείχθηκε αυτή τη φορά μάλλον ψυχρό σ' ένα έργο, που όχι μόνο δέν παρουσίαζε κανένα από εκείνα τά τοιμηρά έπινοήματα που προκαλούσαν την έκπληξι του κοινού, αλλά που φαινότανε μάλλον σάν μιά όπισθοδρομική, παραβαλλόμενο προς τις προηγούμενες συμφωνίες. Πράγματι ή «Όγδω Συμφωνία» δέν υπερβαίνει τάς διαστάσεις της «Πρώτης», από άπόψεις όμως φόρμας, ένορχηστρώσεως, ρυθμού και μουσικών ιδεών, είναι πολύ άνώτερη άπ' αυτήν. Τό χαριτωμένο αυτό έργο κάνει την εντύπωσι ότι γράφηκε εύκολα και αυθόρμητα σέ μιά στιγμή υπερκόσμιας έμπνεύσεως του σαιθέτου. Και όμως λίγες συνθέσεις του Μπετόβεν υπέστησαν τόσες αλλαγές όσον αυτή· πράγμα δε που ποτέ σχεδόν δέν συνδύαν, κόπη και δλόκληρα μέρη όστερα άπ' την πρώτη έκτέλεσι.

Η «Όγδω Συμφωνία» είναι ένα έργο χαράς, ενός άτελειώτου χιούμορ, ένα πλατό γέλιο του Τιτάνος, που κατορθώνει, ακόμη μιά φορά, να υπερικνήσει την άτομική συμφορά, σέ μιά έποχή που ό έξωτερικός μουσικός κόσμος του γίνεται όσο πάει και πειό ξένο, γιατί δέν μπορεί πειά τίποτε σχεδόν ν' άκούση.

Τό πρώτο μέρος άρχίζει άπ' εθείας με τό allegro, χωρίς τη στερεότυπο άρη προεισαγωγή τών κλασικών. Παραμένει μέσα στο πλαίσιο της άσθησης φόρμας και γεννά την εντύπωσι της χαράς που τίποτε δέν μπορεί να έπικρίση. Τό δεύτερο μέρος, allegretto scherzando, είναι, κατά τη φράσι του Μπερλιόζ, ένα όπό έρευνα τά κομμάτια που δέν έχουν ούτε πρότυπο, ούτε παρόμοιο· είναι άπ' εκείνα που κατεβαίνουν άπ' τόν ουρανό και μπαίνουν στο νού του καλλιτέχνη. Είναι άπ' τις πειό μεγαλοφειές σελίδες του χαριτωμένου ύφους. Αρχικά ό Μπετόβεν είχαν έπινοήσει τό κύριο θέμα άπό κανόνα για τόν Mälzel και τό μετρόνόμό του. Άργότερα μεταχειρίστηκε τό θέμα αυτό στην «Όγδω Συμφωνία». Ός πρωτότυπο δε εύρημα μπορεί να θεωρηθί ότι ή φράσις ζευλιγεται σάν ένα είδος διαλόγου μεταξύ τών βιολιών και τών μπάσων, πάνω σέ έλαφρές συγχωρίες τών πνευστών οργάνων. Στο τρίτο μέρος ό Μπετόβεν, που είχε δημιουργήσει την περίφημη φόρμα του scherzo, έξαγυρνά στο παλιό Μενουέττο. Τό τριό του μέρους, έμπιστευμένο πάλι στα πνευστά, είναι ένα χαριτωμένο είδύλλιο, που δημιουργεί μιά άτμόσφαιρα χορού της παλιάς Βιέννης, καθώς και χαριάτικης μουσικής. Τέλος τό φινάλε (allegro vivace), του όποιου τό κύριο θέμα, καθώς άποδεικνύει τό βιβλίό με τά σκίτσα, είναι άπ' εκείνα που πειό δύσκολα βρήκε ό Μπετόβεν, είναι γραμμένο στην πειό άσθητή φόρμα rondo ενός Χάδην, αλλά με πλαίσιο λιγάκι πειό πλατό και με πολλά χιουμοριστικά σημεία.